

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.005.01.2022

Pan
Krzysztof Tomasik
Prezes Zarządu
Ośrodek Hodowli Zarodowej „Gajewo” Sp. z o.o.
Kałdowo 2
82-200 Malbork

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.92.2022
Komisji Rozstrzygającej z dnia 1 sierpnia 2022 r.

P/22/034 – Działalność spółek hodowli roślin i zwierząt nadzorowanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w latach 2017–2021.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Hodowli Zarodowej „Gajewo” Sp. z o.o, Kałdowo 2, 82-200 Malbork (dalej: „Spółka”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezes Zarządu, od 16 maja 2018 r. (dalej: „Prezes), wcześniej Pan Kazimierz Pszczółkowski ¹ .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja przez spółkę zadań w zakresie hodowli roślin i zwierząt;2. Gospodarka finansowa i majątkowa spółki;3. Warunki weterynaryjne i utrzymania zwierząt w spółce.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2021, z uwzględnieniem dowodów powstałych przed i po okresie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy o NIK ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Jacek Żmurko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/48/2022 z 30 marca 2022 r.2. Elżbieta Gębal starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/56/2022 z 14 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2017-2021 Spółka prowadziła hodowlę w oparciu o przyjęty do stosowania „Strategiczny program hodowli bydła mlecznego rasy pH” oraz dodatkowo opracowane przez Spółkę cele hodowlane i strategię hodowlaną. Zakładane cele i wyniki hodowlane w większości zostały przez Spółkę osiągnięte, a brak bądź niepełna ich realizacja w pozostałym zakresie wynikał z czynników niezależnych od Spółki w tym m.in. choroby stada wykrytej w 2018 r. Ponadto Spółka prawidłowo i rzetelnie dokonywała sprzedaży zwierząt hodowlanych, a sporządzane Wieloletnie Plany Inwestycyjne⁴ i biznesplanu oraz sprawozdania w większości przekazywane były do KOWR⁵ terminowo i zawierały wszystkie wymagane informacje i załączniki. Zalecenia i uwagi z przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą audytów i kontroli dotyczących hodowli roślin i zwierząt oraz gospodarowania mieniem Spółki były na bieżąco realizowane. Podejmowane działania w zakresie promocji hodowli zwierząt i roślin polegały głównie na działaniach bieżących w tym m.in. udziale w ogólnopolskich wydarzeniach rolniczych takich jak targi i wystawy hodowlane. Sytuację ekonomiczno-finansową Spółki przedstawiano w przygotowywanych corocznie biznesplanach i WPI. Sporządzane w badanym okresie sprawozdania finansowe Spółki badane były przez niezależnych biegłych rewidentów. Spółka w badanym okresie prawidłowo gospodarowała posiadanymi nieruchomościami, a użytkowane obiekty budowlane służące do hodowli bydła były utrzymywane w stanie niezagrażającym życiu i mieniu i poddawane terminowym kontrolom stanu

¹ Od 9 września 2016 r. do 16 maja 2018 r.

² Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „WPI”.

⁵ Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

technicznego. Wskazane zalecenia na bieżąco realizowano. Wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółki były naliczane prawidłowo.

Spółka, w latach objętych kontrolą, zapewniła właściwe warunki weterynaryjne w tym opiekę weterynaryjną dla zwierząt gospodarskich (realizowaną przez podmioty zewnętrzne na podstawie sześciu umów w tym zakresie) jak również sporządzanie dokumentacji leczenia oraz dobrostan i minimalne warunki utrzymania zwierząt. W Spółce obowiązywały zasady w zakresie organizacji pracy w tym zasady obsługi zwierząt i regulamin dojenja. Sporządzano również miesięczne harmonogramy pracy pracowników odpowiedzialnych za ich obsługę.

Ustalone nieprawidłowości dotyczyły:

- przekazania trzech z pięciu sprawozdań z działalności hodowlanej, z uchybieniem terminu wskazanego w otrzymywanych wytycznych oraz wykazania nierzetelnych danych w zakresie sprzedaży buhajów hodowlanych w dwóch z pięciu ww. sprawozdań;
- braku kompletu wymaganych dokumentów dotyczących przeprowadzonej w 2002 r. modernizacji. budynku obory oraz nie załączenie ich do książki obiektu budowlanego;
- nie dokonywania wpisów dotyczących wykonywanych prac remontowych i przebudowy w dwóch badanych książkach obiektów;
- nieterminowego regulowania zobowiązań w zakresie dzierżawy gruntów od KOWR w przypadku 7 z 10 faktur.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja przez Spółkę zadań w zakresie hodowli roślin i zwierząt.

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W badanym okresie Spółka prowadziła działalność w zakresie hodowli bydła mlecznego, produkcji roślinnej oraz produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem biogazowni rolniczej.

Hodowlę bydła mlecznego rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej (dalej: „phf”) prowadzono w oparciu o „Strategiczny program hodowli bydła mlecznego rasy phf w spółkach ANR⁷” (dalej: „Program”). Zgodnie z założeniami Programu, w badanym okresie Spółka współpracowała m.in. z :

- a) Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka (dalej: „PFHBiPM”), na podstawie umowy w sprawie genomowej oceny wartości hodowlanej, w tym prowadzenia oceny wartości użytkowej bydła typu użytkowego mlecznego i mięsno-mlecznego w zakresie cech produkcji mleka w gospodarstwie hodowcy oraz udziału w realizacji. Programu hodowlanego dla bydła rasy phf przygotowanego i aktualizowanego przez PFHBiPM;
- b) Stacją Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Bydgoszczy (dalej: „SHiUZ”) w zakresie embriotransferu (tj. działań mających na celu przeprowadzenia zabiegu przeniesienia zarodków dostarczonych przez spółkę w celu pozyskania z nich zarodków buhajków i jałówek).

(akta kontroli str. 164-167)

Założenia planistyczne w zakresie prowadzonej hodowli, w tym cele hodowlane, opis przyjętych kierunków selekcji (z wykazem doskonalonych cech) metody i narzędzia

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Agencja Nieruchomości Rolnych (dalej: „ANR”) której zadania od 1 września 2017 r. przejął Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej: „KOWR”) będący następcą prawnym ANR.

zastosowane do ich realizacji oraz wybrane czynniki gwarantujące realizację przyjętego strategicznego programu hodowli, określono w biznesplanie Spółki (sporządzanym dla każdego z objętych badaniem lat) oraz opracowanym w Spółce dodatkowym dokumencie pn. „Cele Hodowlane”⁸. Były one zgodne z przekazywanymi przez KOWR wytycznymi do sporządzania dokumentów planistycznych. Jako główne wyznaczniki pracy hodowlanej w badanym okresie przyjęto m.in.:

- a) kierunki selekcji z wykazem doskonalonych cech w tym: dostarczanie wysokiej, jakości materiału zarodowego do doskonalenia populacji bydła mlecznego, poprawa cech mlecznych oraz typu i budowy (w tym m.in.: cechy mleczne takie jak wydajność mleka, poziom białka, wydajność tłuszczu, szybkość udoju, cechy typu i budowy takie jak kaliber, klatka piersiowa, zad, racice, wymiona oraz cechy funkcjonalne tj. długowieczność, zmniejszenie poziomu komórek somatycznych, kształt i długość strzyków, łatwość wcieleń i żywotność cieląt).
- b) metody i narzędzia stosowane do realizacji przyjętych celów hodowlanych tj.:
 - renomowanie, któremu poddawanych było około 30% urodzonych jałówek o najwyższych indeksach rodowodowych,
 - płukanie i przekładanie zarodków z jałówek o najwyższych indeksach hodowlanych,
 - dobór nasienia buhajów do kojarzeń w wykonaniu PFHBiPM w kierunku poprawy pokroju i długowieczności,
 - współpracę z PFHBiPM, która prowadzi bonitację wszystkich pierwiastek,
 - współpracę z SHiUZ, która prowadzi bonitację najlepszych krów w drugiej i dalszych laktacjach z najwyższym indeksem hodowlanym,
 - prowadzenie kwalifikacji krów na matki buhajów;

Ponadto Spółka wprowadziła indywidualne pojenie cieląt mlekiem pasteryzowanym oraz prowadziła profilaktykę leczniczą przeciw chorobom płuc i przewodu pokarmowego.

(akta kontroli str. 6-89, 164-167, 168-169)

Do wybranych czynników gwarantujących realizację Programu w biznesplanie na każdy kolejny rok planowano również ilości:

- a) jałowic poddanych genomowej ocenie wartości hodowlanej;
- b) krów poddanych genomowej ocenie wartości hodowlanej;
- c) pierwiastek poddanych ocenie typu i budowy;
- d) krów poddanych ocenie typu i budowy;
- e) dawczyń poddanych super owulacji i płukaniu zarodków w tym genomowej wycenie wartości hodowlanej;
- f) zarodków przeniesionych ogółem w tym zarodków zakupionych.

Ponadto Spółka w biznesplanach na kolejne lata planowała wybrane parametry w zakresie hodowli i produkcji (zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez KOWR) w tym: ilości bydła (m.in. krów, jałówek, byczków), produkcji mleka (w tym m.in. wydajność mleczną krów, ilość sprzedanego mleka, procent sprzedanego mleka i przychody z mleka) sprzedaży żywca (w tym m.in. sprzedaż żywca, przychody ze sprzedaży, średnią cenę) oraz towarową produkcję roślinną (z wyszczególnieniem m.in. rodzaju zbóż, ilości zasiewów, plonów, zbiorów i przychodów ze sprzedaży).

(akta kontroli str. 164-167)

W Spółce, od 1 lipca 2019 r., w uzgodnieniu z lekarzem weterynarii wprowadzono regulamin wewnętrzny pn.: „Strategia hodowlana oraz organizacja rozrodu” który zakładał m.in.:

⁸ Przyjętym do stosowania od 15.03.2017 r. wraz z jego uaktualnieniem z 10.07.2019 r. określającym główne cele hodowlane, kierunki selekcji, metody i narzędzia oraz wybrane czynniki gwarantujące realizację strategicznego programu hodowli.

- badania ginekologiczne krów i jałówek w wyznaczonych dniach tygodnia oraz dodatkowo po upływie określonej liczby dni od wskazanych zdarzeń (m.in. inseminacji, laktacji itp.);
- realizację określonych celów (w tym osiągnięcie: okresu międzywycieleniowego 385-400 dni, wieku pierwszego wycielenia około 730 dni, stosunku całkowitej liczby jałówek do całkowitej liczby krów 1,2 oraz skuteczności inseminacji nasieniem seksowanym krów 35-40%);
- omawianie realizacji założonych celów, spraw związanych z opieką lekarsko-weterynaryjną oraz innych istotnych aspektów żywienia stada na odbywających się co kwartał spotkaniach (przy udziale przedstawiciela zarządu, zootechnika, przedstawicieli załogi, doradcy żywieniowego oraz lekarza weterynarii).

(akta kontroli str. 135-163, 170-171)

Prezes wyjaśnił, że Spółka w latach 2017-2021 realizowała wewnętrzne cele hodowlane przyjęte i wskazane w Biznesplanie. Dokumentacja w tym zakresie była przygotowywana według wytycznych KOWR i z nim uzgadniana. Cele i założenia były modyfikowane w zależności od bieżących potrzeb w zakresie hodowli. Działania konieczne do realizacji przyjętych zadań ustalano na kwartalnych spotkaniach Zarządu z zootechnikiem i lekarzem weterynarii, z których nie sporządzano dokumentacji. Ponadto Prezes wyjaśnił, że w okresie objętym badaniem nie wystąpiły przypadki ograniczenia lub likwidacji hodowli.

(akta kontroli str.135-161)

1.1.2. Osiągnięte, w badanym okresie, wyniki hodowlane Spółki kształtowały się następująco:

a) w zakresie planowanych wskaźników określonych w opracowywanych biznesplanach, odpowiednio:

- ilości bydła ogółem, w tym krów kształtowała się na poziomie od 507 sztuk, w tym 221 krów w 2017 r. (z planowanych 490 sztuk bydła w tym 228 krów) do 477 sztuk, w tym 195 krów w 2021 r. (z planowanych 526 sztuk bydła w tym 240 krów). Największy spadek oraz niewykonanie planu w tym zakresie odnotowano: w 2019 r. dla ilości bydła ogółem, która wyniosła 478 sztuk (z planowanych 529) oraz w 2018 r. dla ilości krów, która wyniosła 187 sztuk (z planowanych 234);
- w ramach czynników gwarantujących realizację strategicznego programu hodowli bydła osiągnięto m.in.: jałowice poddane ocenie wartości hodowlanej na poziomie od 80 sztuk (z planowanych 50) w 2017 r. do 83 w 2021 r. (z planowanych 100), przy czym największy spadek oraz niewykonanie planu w tym zakresie wystąpiło w 2018 r., w którym wskaźnik ten wyniósł 31 (z planowanych 80); pierwiastki poddane ocenie typu i budowy na poziomie od 85 w 2017 r. (z 80 planowanych) do 72 w 2021 r. (z planowanych 80), przy czym największy spadek oraz niewykonanie planu w tym zakresie wystąpiło w 2018 r., w którym wskaźnik ten wyniósł 62 (z planowanych 85);
- w ramach czynników produkcyjnych mleka m.in. wydajności mlecznej na poziomie 9 312 litrów w 2017 r. (z planowanych 10 500) do 9 935 litrów w 2021 r. (z planowanych 9 649), przy czym największy spadek oraz niewykonanie planu w tym zakresie odnotowano w 2018 r. w którym wykonanie wyniosło 9 300 litrów (z planowanych 10 500); produkcja mleka na poziomie 1 888,6 tys. litrów w 2017 r. (z planowanych 2 152,6 tys. litrów) do 1 926,0 tys. litrów w 2021 (z planowanych 1 900,0 tys. litrów) przy czym największy spadek oraz niewykonanie planu w tym zakresie odnotowano w 2018 r. w którym wskaźnik ten wyniósł 1 673,6 tys. litrów (z planowanych 2 153,0 tys. litrów);
- w ramach czynników sprzedaży żywca m.in. sprzedaż żywca wołowego mlecznego na poziomie od 58,9 tony w 2017 r (z planowanych 55,2 ton) do 71,5 ton w 2021 r. (z planowanych 68,6 ton), przy czym najwyższy spadek oraz

niewykonanie planu wystąpiło w 2020 r. i wyniosło 45,6 tony (z 56,7 planowanych) a najwyższe wykonanie ponad plan w 2019 r. i wyniosło 72,1 tony (z 60,0 ton planowanych);

b) w zakresie realizacji założeń parametrów produkcyjno-hodowlanych wynikających z Programu przewidzianych do osiągnięcia do końca 2020 r., Spółka z przyjętych założeń osiągnęła następujące wyniki, tj.:

- ustabilizowanie średniej wydajności mleka na poziomie około 10 500-11 000 litrów, nie osiągnięto wartości ww. wskaźnika, który na koniec 2020 r. wyniósł 9 649;
- podniesienie zawartości białka w mleku do poziomu 3,4%, przy dotychczasowej zawartości tłuszczu lub jego niewielkim wzroście do poziomu 4,1%, osiągnięto wartość ww. wskaźników uzyskując wymagane poziomy (tj. zawartości białka 3,4% oraz zawartości tłuszczu 4,1%);
- obniżenie wieku pierwszego wycielenia krów do 25 miesięcy w 2020 r. (760 dni), nie osiągnięto wskaźnika w tym zakresie, który na koniec 2020 r. wyniósł 783 dni;
- utrzymanie dotychczasowego okresu międzywycieleniowego (OMW) na poziomie ok. 430 dni, osiągnięto niższy (lepszy) wynik w wysokości 414 dni;
- zmniejszenie remontu stada do poziomu 28-35% w zależności od intensywności użytkowania, osiągnięto zbliżony wskaźnik w tym zakresie w wysokości 38%;
- zwiększenie długości użytkowania krów w stadzie do 3,5 – 4 laktacji, osiągnięto zbliżony wskaźnik w tym zakresie w wysokości 3 laktacji;
- wyhodowanie 30 – 40% buhajów użytkowanych przez Stacje Unasienniania nie osiągnięto wskaźnika w tym zakresie który wyniósł 0%;
- znaczne zwiększenie liczby sprzedanych jałówek (z 3% do 10%), nie osiągnięto wskaźnika w tym zakresie który wyniósł 0%.

c) w zakresie celów hodowlanych określonych w regulaminie wewnętrznym (opracowanym w 2019 r. w porozumieniu z lekarzem weterynarii) wyniosły odpowiednio:

- dla okresu międzywycieleniowego 434 dni w 2019 r i sukcesywnie malały do poziomu 403 w 2021 r. (plan zakładał 385-400 dni);
- dla wieku pierwszego wycielenia 781 dni w 2019 r i zmalął do 750 w 2021 r. (plan zakładał 730 dni);
- stosunku całkowitej liczby jałówek do całkowitej ilości krów wyniósł 1,17 w 2017 r. i zmniejszył się do 1,03 w 2021 r. (plan zakładał 1,2);
- skuteczności inseminacji nasieniem seksowanym krów wyniósł 41% w 2017 r. i wzrósł do 42% w 2021 r. (plan zakładał 35-40%).

(akta kontroli str. 135-161, 164-167, 270-299, 549-1037)

Prezes wyjaśnił, że nieosiągnięcie zaplanowanych w badanym okresie wskaźników wynikało głównie z dużego brakowania krów, które w okresie objętym kontrolą zwiększyło się aż dwukrotnie. Przyczyną tego była choroba praktycznie całego stada, której przyczyną było bakteryjne skażenie pasz treściwych. W związku z powyższym drastycznie spadła wydajność mleczna krów, cztery sztuki padły a 20 najbardziej wydajnych musiało zostać sprzedanych ze względu na pogorszenie się ich stanu zdrowia. Ponadto połowa stada podstawowego została poddana antybiotykoterapii, co z kolei wpłynęło na zmniejszenie sprzedaży mleka (mleko, które zawierało antybiotyk, nie zostało przyjęte w mleczarni). Ww. spowodowało również poronienie u wielu krów, a jałówki cielne, przeznaczone na remont stada podstawowego nie wystarczyły na jego całkowite odbudowanie. W związku z ww., Spółka podjęła decyzję o zakończeniu współpracy z firmą, w której produktach wykryto salmonelle i bakterie beztlenuowca. Po kuracji zmieniono dawki żywieniowe i model żywienia stada, czego konsekwencją była półroczna regeneracja stada i powrót do produkcji sprzed choroby po około 2 latach. Ponadto Prezes wyjaśnił, że:

- a) w zakresie rozbieżności pomiędzy planowaniem a wykonaniem czynników gwarantujących realizację „Strategicznego programu hodowli bydła mlecznego rasy phf” wskazywanych w biznesplanach na poszczególne lata, Spółka przyjmuje jedynie prognozę dotyczącą ww. czynników a decyzja o genomowaniu była podejmowana na podstawie bieżącej analizy stanu krów. Ilość sztuk poddawanych tej procedurze była zależna od wielu czynników, m.in. od rodowodu i kondycji zwierzęcia w dniu pobrania materiału biologicznego do badań genetycznych, a także oceny selekcyjnej PFHBiPM. W związku z tym nie było możliwe dokładne zrealizowanie założonego planu np. typowania jałówek do wyceny genomowej. W kwestii embriotransferu decyzje również były podejmowane na bieżąco, po konsultacjach z dyrekcją SHiUZ i na ich potrzeby realizowane;
- b) w zakresie rozbieżności pomiędzy planowaną a wykonaną produkcją i sprzedażą żywca w szczególności nie wykonywaniem planowanych na poszczególne lata założeń w tym zakresie, Prezes wyjaśnił, że Spółka dążyła do zwiększenia pogłowia bydła mlecznego i podejmowała ku temu działania m.in. poprzez seksowanie - czyli podział nasienia ze względu na płęć, co dało możliwość identyfikacji płci zwierząt jeszcze przed zapłodnieniem i regulacji stosunku liczebności urodzeń osobników męskich i żeńskich. Trudno było jednak zaplanować, na jakim poziomie będzie produkcja i sprzedaż żywca w danym roku, ponieważ wpływ na to miało wiele czynników zewnętrznych, takich jak choroby, urazy czy konieczność brakowania;

Prezes wyjaśnił również, że przyczyną nie osiągnięcia wszystkich wskaźników wynikających z Programu, oprócz wskazanej wyżej choroby stada, było nie wykazywanie przez Stacje Unasienniania zainteresowania materiałem hodowlanym męskim oraz oferowane cen za byczki na poziomie nieopłacalnym dla Spółki. W zakresie realizacji celów hodowlanych określonych w regulaminie wewnętrznym (opracowanym w 2019 r. w porozumieniu z lekarzem weterynarii) Wewnętrzne założenia oparte były na strategicznym planie hodowlanym KOWR. W związku z tym, że spółka jest jedną z najmniejszych hodowli w spółkach strategicznych, opracowanie wewnętrznego planu hodowlanego miało na celu dostosowanie planu strategicznego do bieżącej sytuacji ekonomicznej i hodowlanej. Podstawą opracowania powyższego planu była analiza bieżącej sytuacji na rynku surowców do produkcji oraz możliwości sprzedaży mleka surowego do podmiotów skupujących. Osiągnięcie wyżej wymienionych parametrów ma zapewnić spółce w przyszłości możliwość szybszego postępu genetycznego, wzrost indeksów hodowlanych, zapewnienie zwiększenia pogłowia stada bez konieczności zakupu materiału hodowlanego, wzrost przychodów ze sprzedaży żywca wołowego oraz sprzedaż żeńskiego materiału hodowlanego.

(akta kontroli str. 135-161, 176-184)

1.1.3. W obowiązującym w okresie od 2017 r. do 30.09.2020 r. regulaminie organizacyjnym wyodrębniono stanowisko głównego hodowcy, określając zadania i kompetencje wynikające z jego pełnienia. Od 2.10.2020 r. dokonano zmiany regulaminu organizacyjnego, w którym m.in. zlikwidowano stanowisko głównego hodowcy i przypisano zadania przez niego realizowane zootechnikowi.

W latach 2017-2021 stanowisko głównego hodowcy obsadzone było jedynie w okresie od 01.02.2017 r. do 21.04.2017 r. poprzez pracownika posiadającego wykształcenie wyższe o specjalizacji lekarz weterynarii. W pozostałym okresie zadania głównego hodowcy wykonywał zatrudniony od 2014 r. zootechnik, któremu realizowane zadania przypisano w regulaminie organizacyjnym oraz zakresie obowiązków.

Zatrudniony w Spółce zootechnik posiadał wykształcenie wyższe na kierunku zootechnika w zakresie hodowli i użytkowania zwierząt oraz doświadczenie

zawodowe na zajmowanym stanowisku od 2012 r. Ponadto posiadał ukończony kurs podstawowy w zakresie inseminatora bydła i trzody chlewnej oraz szkolenie w zakresie korekcji i pielęgnacji racic.

(akta kontroli str. 90-161, 201)

Prezes wyjaśnił, że wakat na stanowisku głównego hodowcy wynikał z problemów ze znalezieniem pracownika o odpowiednich kwalifikacjach oraz decyzji o nieprzedłużeniu umowy z pracownikiem zatrudnionym na tym stanowisku na okres próbny. Ponadto wyjaśnił, że w związku z podjęciem decyzji o likwidacji stanowiska głównego hodowcy w 2019 r. podjęto działania w celu zmiany regulaminu organizacyjnego lecz ze względu na długi okres procedowania przez KOWR regulamin w aktualnej formie został zatwierdzony dopiero 02.10.2020 r.

(akta kontroli str. 135-161, 176-184)

Pełniącemu od 2017 r. (z przerwą od 01 lutego do 21 kwietnia 2017 r.) obowiązki głównego hodowcy, zootechnikowi, w związku ze zmianą regulaminu organizacyjnego Spółki⁹ i realizowaniu przez niego dodatkowych czynności, nie dokonano zmiany zakresu obowiązków (zakres obowiązków pozostawał niezmienny od 13.01.2014 r.).

Prezes wyjaśnił, że przy obecnej skali produkcji zwierzęcej (200 szt. krów mlecznych) zakres obowiązków głównego hodowcy praktycznie nie różnił się od zakresu obowiązków zootechnika, dlatego nie było zasadności zmiany zakresu obowiązków. Zadania zootechnika wskazano w nowym regulaminie, z którym zapoznany został zootechnik, ale z uwagi na przeoczenie, zadania te nie zostały mu formalnie przypisane.

Zdaniem NIK zasadnym jest uaktualnienie zadań realizowanych przez zootechnika, w szczególności sporządzenie i przekazanie mu nowego zakresu obowiązków uwzględniającego nowe obowiązki.

(akta kontroli str. 90-134, 176-184, 201)

1.1.4 W badanym okresie Spółka nie uczestniczyła w realizacji programów w zakresie hodowli roślin i zwierząt realizowanych przez inne podmioty. Prowadzona była współpraca z PFHBiPM oraz SHiUZ w ramach realizacji strategicznego programu hodowli bydła mlecznego rasy phf w spółkach ANR.

(akta kontroli str. 135-161)

1.2. Produkcja zwierzęca i sprzedaż zwierząt hodowlanych i innej produkcji w okresie objętym kontrolą była zbieżna co do zasady z wysokością określoną w biznesplanach i WPI.

(akta kontroli str. 164-167, 135-161, 176-184)

1.3. W badanym okresie Spółka, w związku z prowadzoną działalnością hodowlaną, sprzedała łącznie 41 sztuk bydła (38 buhajków hodowlanych i trzy jałówki) w ramach 25 transakcji, z tego:

- a) w 2017 r. sprzedano łącznie sześć sztuk (w ramach dwóch transakcji w związku z umową z SHiUZ na realizację embriotransferu);
- b) w 2018 r. sprzedano łącznie 7 sztuk (w ramach pięciu transakcji w tym jednej z SHiUZ oraz czterech z hodowcami indywidualnymi);
- c) w 2019 r. sprzedano łącznie 14 sztuk (w ramach siedmiu transakcji w tym jednej z SHiUZ oraz sześciu z hodowcami indywidualnymi);
- d) w 2020 r. sprzedano łącznie 6 sztuk (w ramach pięciu transakcji z tego wszystkie dotyczyły hodowców indywidualnych);

⁹ Regulamin Organizacyjny Spółki zmieniono w dniu 02.10.2020 r. min. likwidując w Spółce stanowisko Głównego hodowcy.

e) w 2021 r. sprzedano łącznie 8 sztuk (w ramach 6 transakcji z tego wszystkie dotyczyły hodowców indywidualnych).

(akta kontroli str. 162, 203, 270-299)

Spółka nie opracowała własnych zasad i warunków sprzedaży zwierząt ani pisemnych harmonogramów ich sprzedaży. Sprzedaż zwierząt, w tym buhajków hodowlanych, w badanym okresie, realizowana była:

- a) w związku ze współpracą ze SHiUZ, w ramach której, sprzedawane były zwierzęta urodzone w wyniku embriotransferu, a warunki sprzedaży określone były w podpisanej umowie;
- b) do hodowców indywidualnych poprzez zamówienia, które jak wyjaśnił Prezes, należało złożyć minimum 3 miesiące przed planowanym zakupem. Po wybraniu buhaja do sprzedaży Spółka przekazywała informację do PFHBiPM, który rozpoczynał procedurę zgodności DNA (ustalenie rodzicielstwa) a wyznaczony selekcjoner z ww. instytucji sporządzał protokół przeglądu zwierzęcia. Po pobraniu materiału genetycznego wysyłano go do Instytutu Zootechniki (Państwowego Instytutu Badawczego lub PFHBiPM) celem wykonania stosowanych badań a po jego otrzymaniu sprzedawano hodowcy wybranego buhaja. Sprzedaż odbywała się w oparciu o wycenę wg. wagi żywca na podstawie analizy rynku przeprowadzanej przez zarząd lub zootechnika a po jej uśrednieniu podwajano ją i stanowiła ona podstawę do wyceny zwierzęcia. Z wykonywanych czynności nie sporządzano dokumentów, za wyjątkiem faktury sprzedaży i dokumentu rozchodu (KW).

(akta kontroli str. 135-161, 176-184)

W ramach objętych badaniem 10 transakcji sprzedaży zwierząt hodowlanych¹⁰, w wyniku których sprzedano łącznie 19 sztuk zwierząt ustalono, że:

- a) w badanym okresie Spółka nie planowała sprzedaży zwierząt hodowlanych;
- b) w przypadku dwóch transakcji (w ramach których sprzedano sześć sztuk zwierząt do SHiUZ) sprzedaż odbyła się zgodnie z warunkami określonymi w umowie¹¹, a wartość zwierząt odpowiadała wartościom w niej wskazanych;
- c) w przypadku pozostałych ośmiu (w ramach których sprzedano zwierzęta indywidualnym hodowcom) wartość zwierząt wyceniona była indywidualnie na podstawie rozpoznania rynku i była wyższa od ustalonej wartości księgowej;
- d) sprzedaż we wszystkich przypadkach dokumentowano fakturą sprzedaży oraz dokumentem rozchodu inwentarza żywego.

(akta kontroli str. 204-269)

Prezes wyjaśnił, że Spółka jest w trakcie tworzenia pisemnych procedur sprzedaży zwierząt do dalszej hodowli, które regulować mają zasady ewidencji i sprzedaży zwierząt oraz dokumenty które będą sporządzane w zakresie sprzedaży. Planowane wdrożenie procedur ma nastąpić do końca II kwartału 2022 r.

(akta kontroli str. 176-184)

1.4. W badanym okresie Spółka nie prowadziła hodowli koni.

(akta kontroli str. 164-167, 135-161)

1.5. W związku z wykonywaniem uprawnień właścicielskich względem Spółki, KOWR dla każdego z badanych lat przysyłał wytyczne do sporządzenia dokumentów planistycznych w tym: WPI i Biznesplanu oraz do sporządzanych sprawozdań tj. sprawozdania finansowego (w zakresie informacji dodatkowej i sprawozdania z zarządu) oraz sprawozdania z działalności hodowlanej. Przesłane wytyczne

¹⁰ W tym 5 o najwyższych wartościach w ramach których sprzedano łącznie 12 sztuk (w tym trzy jałówki i dziewięć byczków) oraz pięciu o najniższych wartościach w ramach których sprzedano łącznie siedem byczków.

¹¹ Z dnia 01.06.2015 r. nr 6/2015 w przedmiocie współpracy w zakresie realizacji embriotransferu (obowiązująca do 14.11.2017 r.). W dniu 15.11.2017 r. Spółka podpisała nową umowę z SHiUZ nr 6a/2017 r. która obejmowała ten sam zakres.

zawierały m.in. terminy złożenia poszczególnych dokumentów do KOWR, formę ich złożenia, listy kontrolne oraz tabele i zapisy które powinny zawierać.

(akta kontroli str. 164-167)

Na podstawie badania sporządzonej i przekazanej KOWR przez Spółkę za lata 2017-2021 dokumentacji planistycznej (WPI i Biznesplanów) oraz sporządzonych sprawozdań ustalono, że:

- a) sporządzona dokumentacja planistyczna (WPI i Biznesplany) oraz sprawozdawcza (sprawozdania z działalności hodowlanej i sprawozdania finansowe) zawierały wszystkie wymagane wytycznymi KOWR informacje i załączniki. Ww. dokumenty oraz sprawozdania finansowe¹² zostały zatwierdzone uchwałami zgromadzenia wspólników Spółki;
- b) dokumentacja planistyczna, za lata 2017 i 2018, przekazywana została do KOWR w terminach wyznaczonych w otrzymanych wytycznych natomiast w przypadku pozostałych lat (2019-2021)¹³ Spółka każdorazowo występowała do KOWR z prośbą o ich wydłużenie i po uzyskaniu zgody przekazała je z zachowaniem nowych terminów;
- c) sprawozdania finansowe za lata 2018, 2019 i 2021 przekazane zostały zgodnie z terminem wynikającym z otrzymanych przez KOWR wytycznych, natomiast za pozostałe lata tj. 2017 i 2020 termin ich złożenia (po uzyskaniu zgody przez KOWR) został wydłużony a sprawozdania złożono z zachowaniem nowych terminów;
- d) sprawozdania z działalności hodowlanej za lata 2017 i 2021 złożono terminowo natomiast za pozostałe lata tj.: 2018, 2019 i 2020 z uchybieniem terminu wskazanego w otrzymywanych wytycznych, przy czym Spółka nie występowała do KOWR o ich zmianę. Ponadto dla dwóch sprawozdań (za 2017 i 2021 r.) dane w nich wskazane w zakresie sprzedaży buhajów hodowlanych nie były zgodne z ilością wynikającą z dokumentacji prowadzonej przez Spółkę.

(akta kontroli str.164-167, 270-303, 512-548, 549-1037)

Prezes wyjaśnił, że przyczyną występowania do KOWR o wydłużenie terminów składania ww. dokumentacji, było:

- a) dla dokumentacji planistycznej, zmiana przez KOWR terminów ich przedkładania (poprzednio termin ten ustalony został na 30 kwietnia a od 2018 r., zmieniony na 30 stycznia) co wiązało się z brakiem możliwości terminowego przygotowania potrzebnej dokumentacji (w tym bilansu zamknięcia roku poprzedniego) który był niezbędny w części analitycznej dokumentacji planistycznej i możliwy do sporządzenia dopiero na początku lutego. Ponadto w badanym okresie Spółka podejmowała działania mające na celu terminowe sporządzanie ww. dokumentacji m.in. poprzez zobowiązania kontrahentów do terminowego dostarczania faktur za miesiąc grudzień, lecz pomimo tego rokrocznie występowały przypadki nieterminowego ich przekazywania;
- b) dla sprawozdań finansowych odpowiednio dla sprawozdania za 2017 r. ze zmian organów zarządzających Spółką oraz potrzebą zapoznania się zarządu z dokumentacją Spółki a za 2020 r. zmian kadrowych na stanowisku głównego księgowego które miały miejsce w styczniu 2021 r.

(akta kontroli str. 176-184)

1.6 W badanym okresie Spółka nie posiadała uregulowań w zakresie promocji hodowli zwierząt i roślin, a prowadzone działania polegały głównie na działaniach bieżących w tym: wydaniu i aktualizowaniu informatora Spółki oraz udziale w ogólnopolskich

¹² Za lata 2017-2020

¹³ Tj. WPI na lata 2019-2023 i Biznesplanu na rok 2019, WPI na lata 2020-2024 i Biznesplanu na rok 2020 oraz WPI na lata 2021-2025 i Biznesplanu na rok 2021.

wydarzeniach rolniczych takich jak targi i wystawy hodowlane. W latach 2017-2021 ww. zakresie Spółka m.in.:

- a) wzięła udział w dwóch wystawach zwierząt hodowlanych (organizowanych w 2017 i 2019 r.) pn.: Pomorska Wystawa Bydła Mlecznego w Bolesławowie;
- b) w 2017 r. wydała informator (zaktualizowany w 2018 i 2019 r.), który był wykorzystywany jako promocja na targach i wystawach hodowlanych jak również przekazywany kontrahentom podczas organizowanych spotkań;
- c) w 2019 i 2020 r. zamieszczała reklamy w folderze Rolnik Farmer Roku, wydawanym przez Stowarzyszenie „Polski Klub Rolnika – Farmer Roku” w ramach Ogólnopolskiego Konkursu pod ww. tytułem, w którym występowała w charakterze sponsora wspierającego;
- d) promowała hodowlę bydła mlecznego poprzez udział w targach i wydarzeniach¹⁴ na wspólnym stoisku spółek KOWR.

W związku z powyższymi działaniami Spółka w badanym okresie poniosła łącznie koszty w wysokości 69,3 tys. zł, z tego m.in.: 46,9 tys. zł w związku z udziałem w targach, 22,4 tys. zł z wydaniem informatora i reklamami oraz 0,6 tys. zł z udziałem w wystawach zwierząt hodowlanych.

(akta kontroli str. 135-161)

Prezes wyjaśnił, że w badanym okresie Spółka nie prowadziła współpracy w zakresie promocji hodowli z innymi podmiotami. Otrzymane w badanym okresie nagrody i wyróżnienia, dotyczyły m.in.:

- IV Pomorskiej Wystawy Bydła Mlecznego w Bolesławowie 2017 r. (na której otrzymano tytuły: czempion w kategorii Krowa Mleczna II laktacja, superczempion w kategorii Krowa i czempion w kategorii Krowa Mleczna III laktacja i starsze);
- VI Pomorska Wystawa Bydła Mlecznego w Bolesławowie 2019 r. (na której otrzymano tytuły: superczempion w kategorii Jałówka, czempion w kategorii Jałówki 15-16 miesięcy, czempion w kategorii Krowa Mleczna I laktacji i wiceczempion w kategorii Jałówki 13-14 miesięcy);
- I Pomorska Gała Mleczna w Gdańsku 2019 (na której otrzymano III miejsce w wydajności za 2018 rok, kategoria: obory od 150 do 300 sztuk krów);
- XXIV Jesienne Targi Ogrodnicze w Starym Polu-Święto Mleka 2018 (na której otrzymano nagrodę za najwyższe dostawy mleka w roku 2017 w ilości 1 786 915 litrów do OSM Nowy Dwór Gdański)

Ponadto w 2021 Spółka uzyskała najwyższą w województwie pomorskim wydajność wynoszącą 9 935 kg mleka, w grupie obór o liczbie krów do 300 sztuk.

(akta kontroli str. 135-161)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W wyniku badania sporządzanych w okresie 2017-2021 r. sprawozdań z działalności hodowlanej ustalono, że:
 - a) trzy z pięciu sprawozdań (za 2018 r., 2019 i 2020 r.) zostało sporządzonych i przekazanych do KOWR z uchybieniem terminu wskazanego w otrzymywanych wytycznych, tj.: 31, 18 i 13 dni po ustalonym terminie na ich przekazanie;

¹⁴ Tj. Ogólnopolskie Dożynki Jasnogórskie i Krajowa Wystawa Rolnicza 2017-2021, Targi Rolne Zagroda w Ostródzie 2017, Targi Rolnicze w Szepietowie 2018, Cavaliada i Narodowa Wystawa Rolnicza w Poznaniu 2018, Agro Show Bednary 2019, Pride of Poland 2019, 2020, Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH w Minikowie oraz Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych 2019, Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu 2019, Międzynarodowe Targi Rolne Polagra-Premiery w Poznaniu 2020.

- b) wykazana w dwóch z pięciu sprawozdań (za lata 2017 r i 2021 r.) sprzedaż buhajów hodowlanych nie była zgodna z ilością wynikającą z dokumentacji prowadzonej przez Spółkę. Analiza prowadzonej przez Spółkę dokumentacji w tym zakresie ujawniła, że:
- w 2017 r. sprzedano łącznie 3 buhaje i 3 jałówki do stacji unasienniania (w sprawozdaniu natomiast wykazano jedynie 3 sztuki do stacji unasienniania i dodatkowo 8 do krycia naturalnego, które nie wynikały z dokumentacji Spółki);
 - w 2021 r. sprzedano łącznie 8 sztuk buhajów do krycia naturalnego (a w sprawozdaniu nie wykazano takiej sprzedaży).
- (akta kontroli str. 203, 270-303)

Prezes wyjaśnił, że:

- a) przekazanie sprawozdań z opóźnieniem wynikało z przeoczenia terminu przez zootechnika, który był odpowiedzialny za ich sporządzanie. W związku z powyższym zobowiązano zootechnika do przestrzegania terminów sporządzania dokumentacji sprawozdawczej oraz wskazano, że będzie mu również wysyłane przypomnienie o upływie terminu na ich złożenie;
- b) rozbieżność danych wskazanych w sprawozdaniach za rok 2017 i 2021 wynikała z błędnej kwalifikacji byczków przez zootechnika. Zarząd zobowiązał zootechnika do większej skrupulatności przy sporządzaniu sprawozdań hodowlanych. Ponadto wprowadzono dodatkową formę miesięcznego raportowania polegającą na obowiązku wypełniania przez zootechnika tabeli w zależności od kategorii inwentarza żywego zawierająca m.in. datę sprzedaży, cenę netto, numer zwierzęcia oraz rodzaj sprzedaży – hodowlana, na ubój.
- (akta kontroli str. 176-196)

Zdaniem NIK za terminowe składanie sprawozdań które zawierają rzetelne dane odpowiada Zarząd Spółki i to on powinien zapewnić sobie odpowiednie mechanizmy zarządcze umożliwiające mu weryfikację danych przekazywanych przez zootechnika oraz nadzór nad ich terminowym przekazywaniem.

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzona przez Spółkę hodowla realizowana była w oparciu o Program oraz dodatkowe opracowane przez Spółkę cele hodowlane i strategię hodowlaną. Wybrane do stosowania wskaźniki i zakładane cele w tym wyniki hodowlane w większości zostały przez Spółkę osiągnięte, a brak bądź niepełna ich realizacja w pozostałym zakresie wynikał m.in. z choroby stada. Ponadto Spółka prawidłowo i rzetelnie dokonywała sprzedaży zwierząt hodowlanych, a sporządzana dokumentacja planistyczna oraz sprawozdania w większości przekazywane były terminowo i zawierały wszystkie wymagane wytycznymi KOWR informacje i załączniki. Zalecenia i uwagi z przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą audytów i kontroli dotyczących hodowli roślin i zwierząt oraz gospodarowania mieniem Spółki były na bieżąco realizowane. Podejmowane działania w zakresie promocji hodowli zwierząt i roślin polegały głównie na działaniach bieżących w tym m.in. udziale w ogólnopolskich wydarzeniach rolniczych takich jak targi i wystawy hodowlane. Ustalona nieprawidłowość dotyczyła przekazania trzech z pięciu sprawozdań z działalności hodowlanej z uchybieniem terminu wskazanego w otrzymanyach wytycznych oraz wykazania nierzetelnych danych w dwóch z pięciu ww. sprawozdań

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Gospodarka finansowa i majątkowa Spółki.

2.1. W badanym okresie przychody Spółki wykazane w sprawozdaniach finansowych wyniosły kolejno: 11 394,94 tys. zł, 12 377,77 tys. zł, 11 099,85 tys. zł, 11 252,07 tys. zł, 12 905,34 tys. zł.

Wielkość uzyskanych przychodów w stosunku do wartości planowanych, ujętych w biznesplanach Spółki, różniła się w kolejnych okresach sprawozdawczych. W latach 2017 zanotowano wzrost osiągniętych przez Spółkę przychodów w stosunku od planowanych o 7,6% , natomiast w pozostałych latach tj. 2018 r., 2019 r., 2020 r. i 2021 r. osiągnięte przychody w stosunku do ujętych w biznesplanach były niższe o 3,7 % , 50,2 % , 53,5% i 49,3%.

Na uzyskane przychody składały się głównie:

a) przychody z działalności podstawowej które sukcesywnie rosły z 8 629,9 tys. zł w 2017 r. do 11 917,8 tys. zł w 2021 r., i dotyczyły:

- przychodów z bydła mlecznego, które wyniosły 3 240,6 tys. zł w 2017 r. i wzrosły do 3 984,6 tys. zł w 2021 r., z czego największy ich spadek wystąpił w 2019 r., dla którego przychody w tym zakresie wyniosły 2 578,2 tys. zł;
- przychodów z produkcji towarowej roślinnej, które wyniosły 5 389,3 tys. zł w 2017 r. i sukcesywnie rosły w całym okresie objętym kontrolą osiągając 7 933,2 tys. zł w 2021 r.

Wzrost produkcji podstawowej w badanych latach w stosunku do 2017 r. wynosił: 5,3%, 9,6%, 13,7% i 38,1%;

b) przychodów z biogazowni które sukcesywnie malały z 3 369,5 tys. zł w 2017 r. do 1 210,0 tys. zł w 2021 r.

Przychody z biogazowni w 2021 r. w stosunku do 2017 r. spadły o 64,09%.

(akta kontroli str. 1038,1051-1052,1058-1060)

Prezes wyjaśnił, że biznesplany na lata 2017-2021 były sporządzane z początkiem każdego roku i stanowiły jedynie prognozę przychodów i kosztów na dany rok. Na osiągnięte przychody, oprócz warunków atmosferycznych czy występowania chorób zwierząt, miała również wpływ ogólna sytuacja na krajowych i światowych rynkach rolnych. Zmniejszenie przychodów z hodowli bydła mlecznego w latach 2018-2019 związane było ze spadkiem przychodów ze sprzedaży mleka, co było pokłosiem wystąpienia w 2018 r. choroby całego stada i spadku wydajności mlecznej. Istotne zmniejszenie przychodów, które wystąpiło w przypadku działalności dodatkowej (biogazownia rolnicza) związane było m.in. z zmniejszeniem się przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i certyfikatów¹⁵ oraz częstymi awariami urządzeń procesu technologicznego oraz awariami jednostek kogeneracyjnych.

(akta kontroli str. 1042-1043)

Koszty Spółki w latach 2017-2021 r. wyniosły odpowiednio: 10 627 tys. zł, 12 099,87 tys. zł, 11 627,64 tys. zł, 10 966,80 tys. zł, 12 730,79 tys. zł. Wartość kosztów w kolejnych latach w stosunku do 2017 r. wzrastała o 13,86%, 9,42%, 3,20% 19,80%, a ich wielkość w stosunku do wartości planowanych, ujętych w biznesplanach Spółki, różniła się w kolejnych okresach sprawozdawczych. W latach 2017, 2018 i 2021 koszty poniesione przez Spółkę były wyższe od planowanych o 8,71% w 2017 r., 21,42% w 2018 r. oraz 4,82 % w 2021 r., natomiast w pozostałych latach tj. 2019 r. i 2020 r. zmalały w stosunku do planu o 0,55% i 7,28%.

W badanym okresie Spółka w prowadzonej rachunkowości nie wyodrębniała kosztów z podziałem na rodzaje prowadzonej działalności w tym: na towarową produkcję

¹⁵ Wydawane dla wytwórców energii z ekologicznych, odnawialnych źródeł.

roślinną i hodowlę bydła mlecznego. W wyniku tak prowadzonej ewidencji księgowej nie jest możliwe dokonanie analizy poniesionych kosztów z kosztami planowanymi, zawartymi w biznesplanach Spółki. Dopiero w 2021 r. Spółka wprowadziła do ewidencji księgowej konta zespołu „5” pozwalające rozliczać koszty według rodzaju ich poniesienia w stosunku do prowadzonej działalności. Według biznesplanu w latach 2017-2021 planowane koszty Spółki przedstawiały się następująco: 9 775,20 tys. zł, 9 964,90 tys. zł, 11 691,40 tys. zł, 11 827,80 tys. zł, 12 145,00 tys. zł. Wartość kosztów księgowych na koniec roku obrotowego w latach 2017-2021 wg sprawozdań przedstawiała się następująco: 10 627,00 tys. zł, 12 099,87 tys. zł, 11 627,64 tys. zł, 10 966,80 tys. zł, 12 730,79 tys. zł. Największy wzrost tj. o 21,42% kosztów poniesionych w stosunku do planowanych wystąpił w 2018 r., natomiast w 2019 r. koszty wykonane były niższe o 0,55% w stosunku do planowanych.

(akta kontroli str. 1043,1052)

Prezes wyjaśnił, że na wzrost kosztów miał wpływ wzrost kosztów krajowych na usługi obce, zawansowanie techniczne maszyn i urządzeń i związana z tym konieczność korzystania z usług profesjonalnych firm serwisowych, jak również nieprzewidziane remonty, konserwacje i usługi serwisowe oraz prace w zakresie pól rolnych w związku z anomaliami pogodowymi.

(akta kontroli str. 1055-1056)

W badanym okresie Spółka z działalności gospodarczej osiągnęła zysk w latach: 2017 - 594,43 tys. zł, 2018 – 82,13 tys. zł, 2020 - 122,88 tys. zł i 2021 - 139,16 tys. zł natomiast w 2019 r. wystąpiła strata w wysokości 639,33 tys. zł. Na etapie planowania wyniki finansowe Spółki w latach 2017-2021 przedstawiały się następująco: 1 200,90 tys. zł, 317,80 tys. zł, 285,60 tys. zł, 14,40 tys. zł, 92,90 tys. zł. Na etapie planowania wartości wyniku finansowego w latach 2017-2021 wynosił: 1 200,90 tys. zł, 317,80 tys. zł, 285,60 tys. zł, 14,10 tys. zł i 92,90 tys. zł. Uzyskany wynik w stosunku do zaplanowanego w biznesplanie w 2017 r. był niższy o 49,50%, w 2018 r. stanowił 25,84% planowanego wyniku, w 2019 r. poniesiona strata ponad dwukrotnie przewyższyła planowany zysk. W następnych latach Spółka uzyskiwała na działalności zysk, który przewyższył w 2020 r. wielokrotność planowanego, a w 2021 r. był o 50% wyższy od planowanego. Na powstałą stratę w 2019 r. największy wpływ miał spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i certyfikatów z biogazowni rolniczej na skutek częstych awarii urządzeń procesu technologicznego oraz awariami jednostek kogeneracyjnych.

Prezes wyjaśnił, że awaryjność sprzętu przyczyniła się do podjęcia decyzji przez Zarząd Spółki o modernizacji biogazowni oraz dostawieniu nowej jednostki kogeneracyjnej, co pozwoli na pełniejsze wykorzystanie potencjału energetycznego biogazowni. Zarząd skierował w 2020 r. do KOWR wnioski o dokapitalizowanie spółki kwotą 3 000,00 tys. zł z przeznaczeniem na realizację modernizacji biogazowni rolniczej i uzyskał wymagane środki które polepszyły jej sytuację finansową i umożliwiły podjęcie prac modernizacyjnych dotyczących niezbędnych urządzeń w celu prawidłowej pracy urządzeń biogazowni. W grudniu 2020 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło Uchwałę podwyższającą kapitał zakładowy Spółki z 6 753,40 tys. zł do kwoty 9 753,40 tys. zł. Dodatkowo w celu monitorowania sytuacji finansowej Spółki Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Zarządu Spółki ustaliło z Właścicielem, że będzie przysyłać miesięczne raporty o stanie finansowym Spółki zawierające wpływy i wydatki zrealizowane w danym miesiącu oraz planowane na kolejny miesiąc.

(akta kontroli str. 164-168,1043-1045,1057-1060)

Spółka w badanym okresie określała poziom wyniku na produkcji towarowej roślinnej i hodowli bydła mlecznego jedynie w fazie planów tj. w biznesplanach sporządzanych

co roku zgodnie z wytycznymi KOWR. Dane te były ujęte w części analitycznej do dokumentacji planistycznej w formie opisowej. Analiza realizacji założeń dotyczących wyników na produkcji towarowej roślinnej oraz hodowli bydła mlecznego również była sporządzana w części opisowej biznesplanu. Zysk Spółki za 2017 r. w kwocie 560,43 tys. zł powiększył kapitał zapasowy, natomiast 34,0 tys. zł zwiększyły środki ZFŚS zgodnie z art. 7 ust. 4 u.z.f.ś.s¹⁶. Zysk z 2018 r. w pełnej kwocie pokrył stratę z lat ubiegłych. Zyski z roku 2020 i 2021 powiększyły kapitał zapasowy. Strata Spółki za 2019 rok została pokryta z kapitału zapasowego zgodnie z art. 396 § 1 ksh¹⁷. Spółka w badanym okresie ze względu na ww. podział zysków nie wypłacała dywidend.

Sprawozdania finansowe Spółki w badanym okresie, podlegały badaniu przez biegłych rewidentów zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹⁸. W przedstawionych raportach z badania sprawozdań opinia biegłych wskazywała, że sprawozdania przedstawiały rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki, oraz jej wyniku finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy o rachunkowości na dzień sporządzania sprawozdań. Sprawozdania były sporządzane na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości. Sprawozdania biegłych nie zawierały adnotacji o zagrożeniach związanych z możliwością kontynuacji działalności Spółki.

Zarząd Spółki i Zgromadzenie Wspólników w badanym okresie nie podejmował uchwał w sprawie opracowania programu naprawczego i restrukturyzacyjnego.

W latach 2017-2021 Spółka nie zgłaszała żadnych wniosków o podjęcie decyzji co do dalszej działalności Spółki lub jej upadłości. W okresie objętym kontrolą w Spółce nie zachodziły zmiany właścicielskie.

(akta kontroli str. 549-1037,1043-1048)

W latach 2017-2021 Spółka otrzymała pomoc na łączną kwotę 9 451,75 tys. zł z czego w:

- 2017 r. - 976,88 tys. zł (w tym od: AMiMR¹⁹ 863,00 tys. zł, Powiatowego Urzędu Pracy w Malborku (dalej: „PUP”) 26,68 tys. zł, Urzędu Gminy Malbork i Urzędu Miejskiego w Nowym Stawie 87,20 tys. zł.),
- 2018 r. – 1 362,24 tys. zł (w tym od: ARiMR 1 271,17 tys. zł, PUP 3,87 tys. zł, UG Malbork i UM w Nowym Stawie 87,2 tys. zł.),
- 2019 r. – 946,90 tys. zł (w tym od: ARiMR 834,8 tys. zł, UG Malbork i UM w Nowym Stawie 112,1 tys. zł.),
- 2020 r. – 4 103,8 tys. zł (w tym od: ARiMR 892,2 tys. zł, UG Malbork i UM w Nowym Stawie 112,4 tys. zł, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 99,26 tys. zł, KOWR 3 000,00 tys. zł – dokapitalizowanie-opisane wyżej),
- 2021 r. – 2 061,91 tys. zł (w tym od: ARiMR 1 040,54 tys. zł, UG Malbork i UM w Nowym Stawie 106,45 tys. zł., Zarządcy Rozliczeń S.A. 914,92 tys. zł).

(akta kontroli str. 1045,1049)

Prezes wyjaśnił, że Zarząd Spółki monitorował uzyskiwane rezultaty poprzez przygotowywanie i przedstawianie danych dotyczących realizacji planowanych zadań w przygotowywanych biznesplanach i wieloletnich planach inwestycyjnych, a także poprzez dokumentację sprawozdawczą tj. sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, informację dodatkową na zwyczajne zgromadzenie wspólników dotyczącą działalności Spółki. Ponadto Spółka sporządzała zgodnie z wytycznymi KOWR kwartalny kwestionariusz informacyjny Spółki F-01 oraz dodatkowo od 2020 r.

¹⁶ Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, Dz.U. z 2022 r. poz. 923.

¹⁷ Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526, ze zm.).

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.).

¹⁹ Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

sprawozdanie miesięczne o sytuacji finansowej Spółki i miesięczny raport o jej stanie finansowym . Sprawozdanie miesięczne o sytuacji finansowej zostało wprowadzone od kwietnia 2020 r. przez MRiRW²⁰ w związku z koniecznością monitorowania i szacowania wpływu epidemii na sytuację ekonomiczno-finansową spółek KOWR. Od lipca 2020 r. wprowadzono w Spółce raporty dotyczące wpływów i wydatków realizowanych w danym miesiącu oraz planowanych na kolejny miesiąc.

(akta kontroli str. 1047)

W zakresie realizacji zadań inwestycyjnych w Spółce:

- od 3 kwietnia 2018 r. wprowadzono do stosowania procedurę postępowania m.in. w sprawie wyłaniania wykonawców zadań oraz zasad przeprowadzania inwestycji oraz zakupów towarów i usług w której określono m.in. iż w przypadku zakupów powyżej 50 tys. zł zastosowanie miała procedura zapytań do minimum trzech wykonawców a nadzór nad jego przebiegiem sprawował zespół ds. wdrażania programów inwestycyjnych. We wcześniejszym okresie nie obowiązywały spisane procedury w tym zakresie;
- od 8 października 2018 r. w Spółce obowiązywały trzy procedury w ww. zakresie²¹, tj.: Procedura planowania, przeprowadzania nadzoru, odbioru robót i rozliczania inwestycji remontowo-budowlanych (o wartości powyżej 120 tys. zł), Procedura zamawiania, realizacji oraz dokumentowania dostaw i zakupów (o wartości minimalnej 50 tys. zł) oraz Procedura planowania i dokumentowania procesów związanych z zakupem i sprzedażą środków trwałych (powyżej 120 tys. zł).

(akta kontroli str. 1061-1077)

Na podstawie badania trzech wydatków o najwyższej wartości, w poszczególnych latach objętych kontrolą, na łączną kwotę 3.505,9 tys. zł., ustalono, że:

a) dwa wydatki wybrane do badania za okres 2017-2018 r. na łączną kwotę 2.179,4 tys. zł były objęte kontrolą KOWR w ramach przeprowadzonych kontroli w roku 2018 i 2019 (w zakresie oceny działalności spółek w których prawo z udziałów wykonuje KOWR). Dla ww. wydatków ustalenia dotyczyły:

- w 2017 r. (dla wydatku zrealizowanego na kwotę 848,7 tys. zł dotyczącego zakupu ciągnika) odpowiednio: nieprecyzyjnych zapisów Regulaminu dokonywania zamówień przedmiotem których są dostawy i usługi obowiązujące w Spółce co powodowało wątpliwości i tym samym nie zapewniało przejrzystości procesu wyboru ofert; zastrzeżenia do górnej granicy liczby zapytań ofertowych w zapisach regulaminu dokonywania zamówień publicznych oraz zastrzeżenia do faktu iż wyboru najkorzystniejszej oferty dokonuje zarząd Spółki wspólnie z kierownikiem danego działu;
- w 2018 r. (dla wydatku zrealizowanego na kwotę 1.330,7 tys. zł dotyczącego zakupu dwóch maszyn rolniczych – opryskiwacza i rozsiewacza) odpowiednio: braku dokumentów potwierdzających wysłanie zapytania ofertowego do wskazanych firm (dla opryskiwacza samojezdnego); nie przedłożenia dokumentacji potwierdzającej długość prowadzenia działalności przez dostawców którzy złożyli oferty (dla opryskiwacza samojezdnego); braku godziny wpływu na ofertach złożonych przez wykonawców (dla obydwu urządzeń); braku dokumentów potwierdzających zamieszczenie oferty na stronie internetowej KOWR/Spółki (dla rozsiewacza nawozowego) oraz braku protokołu z wyboru najkorzystniejszej oferty (dla rozsiewacza nawozowego).

W wyniku ww. ustaleń Spółka, w związku z realizacją zaleceń pokontrolnych m.in. opracowała wprowadziła i doprecyzowała odpowiednie procedury i zasady w ww. zakresie oraz podjęła działania w celu skompletowania historycznej dokumentacji.

²⁰ Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

²¹ Uszczegółowione i zmieniane odpowiednio: 20.11.2018 r. i 20.07.2021 r.

- a) wszystkie trzy wydatki realizowane w latach 2018-2021 (na kwotę łączną 1 326,5 tys. zł dotyczące short-block²², agregatu uprawowo-siewnego oraz sieczkarni) zostały rzetelnie skalkulowane, dochowano należytej staranności przy wyborze dostawcy, były zgodne z planami finansowymi, należycie zrealizowane i udokumentowane oraz prawidłowo sklasyfikowane. Ponadto ww. zakupy były gospodarne, oszczędne i celowe;
- b) dla dwóch z trzech ww. wydatków tj. dokonanych w latach 2019 i 2020, część zapłat została zrealizowana po terminie wynikającym z otrzymanych faktur, odpowiednio:
 - dwie z trzech rat dla faktury końcowej Nr FSPG/005/08/19 z 29.08.2019 r. od ELTECO Sp. z o.o., dla wydatku w 2019 r. w wysokości 126,8 tys. zł (z łącznej wartości zakupu w wysokości 405,9 tys. zł) zostały zapłacone z opóźnieniem od 13 do 75 dni;
 - obydwie raty za zakup w 2020 r. agregatu uprawowo-siewnego, w związku z fakturą nr FA/40/04/2020 od KALCHEM Sp. z o.o., w wysokości 490,1 tys. zł zostały zapłacone z opóźnieniem odpowiednio 111 i 127 dni.

Prezes wyjaśnił, że opóźnienia w płatnościach wynikały z uzgodnionymi z dostawcami prolongatami płatności do momentu osiągnięcia przez maszyny wymaganych parametrów pracy. W związku z ww. opóźnieniami Spółka, w wyniku uzgodnień z dostawcami w badanym okresie nie płaciła żadnych odsetek ani kar za opóźnienia w płatnościach.

(akta kontroli str. 1078-1079,1085-1088)

2.2. Obowiązujące w badanym okresie zasady kształtowania wynagrodzeń dla Członków Zarządu Spółki określone zostały w uchwale Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (dalej: „NZW”) nr 21/2016 z dnia 23 grudnia 2016 r., podjętej stosownie do art. 2 ust. 1 i 2 w związku z art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami²³ oraz § 17 ust 4 Aktu Założycielskiego Spółki. Ustanowione regulacje stanowiły odzwierciedlenie zasad wskazanych w ww. ustawie, i określały m.in.:

- a) część stałą wynagrodzenia, którą ustalano z uwzględnieniem skali działalności Spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiąganych przychodów i wielkości zatrudnienia w wysokości od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie z określonych przesłanek²⁴;
- b) część zmienną wynagrodzenia, stanowiącą wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki, która uzależniona była od poziomu realizacji celów zarządczych, z zastrzeżeniem że nie może przekroczyć 50% wynagrodzenia podstawowego w poprzednim roku.

Szczegółowe warunki wynagrodzenia, ustalane były w trzech umowach na zarządzanie (wraz z aneksami) oraz uchwałach Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, w których odpowiednio:

- a) w zakresie wynagrodzenia dla poprzedniego Prezesa Spółki oraz pełniącego obowiązki obecnego Prezesa, ustalono m.in. dla wynagrodzenia podstawowego od 2,8 do 4 krotności podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust 3 pkt 11 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń;

²² Silnik z wymienionym blokiem.

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907 ze zm., dalej: „ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń”.

²⁴ Tj.: zatrudniała średniorocznie co najmniej 11 pracowników, osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych stanowiący co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro, sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat stanowiły co najmniej równowartość w złotych 2 milionów euro.

- b) w zakresie wynagrodzenia dla członka zarządu (do 31.01.2019 r.), ustalono m.in. dla wynagrodzenia podstawowego od 2 do 3,2 krotności podstawy wymiaru o której mowa w ww. przepisie.

Łączna wartość wypłaconych wynagrodzeń dla trzech członków organu zarządzającego (dwóch prezesów i członka zarządu) wyniosła [.....]²⁵ zł (z tego [.....]²⁶ zł w zakresie wynagrodzenia stałego oraz [.....]²⁷ zł wynagrodzenia uzupełniającego²⁸) i była zgodna z zasadami określonymi w uchwałach NZW oraz zawartych umowach o zarządzanie. Spółka ustalała i obliczała wynagrodzenie, zgodnie z decyzjami właściciela (KOWR), przekazywanymi od 2017 r., przyjmując do wyliczenia przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w czwartym kwartale 2016 r. Poza ww. wynagrodzeniem członkowie organu zarządzającego nie otrzymywali żadnych innych świadczeń od Spółki.

(akta kontroli str. 1089-1140)

2.3. Spółka, na dzień 31.12.2021 r., dysponowała łącznym arealem gruntów o wielkości 1 016,6 ha z czego 17,7 ha gruntów własnych wniesionych aportem, 0,0094 ha gruntów zakupionych i 998,9389 ha dzierżawionych od KOWR na podstawie umowy²⁹. Umowa pierwotnie była zawarta na 10 lat licząc od 1 lipca 1995 r. Termin umowy zgodnie z aneksem nr 4 z dnia 4 marca 2008 r. został przedłużony na okres 30 lat, tj. do 30 czerwca 2025 r.

Zgodnie z ww. umową i późniejszymi aneksami, czynsz był płacony z dołu, w dwóch ratach za okresy półrocza roku kalendarzowego. Czynsz dzierżawny płatny był za pierwsze półrocze w terminie do 15 listopada, a za drugie półrocze do 31 marca (aneks nr 4 z dnia 4 marca 2008 r.) następnego roku (par. 15, pkt. 4). Roczny całkowity czynsz dzierżawny wg umowy i aneksów (par.15 pkt 1) w badanym okresie równał się:

- od 20 listopada 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. [.....]³⁰ decyton (dt) pszenicy, w tym [.....]³¹ dt za grunty i [.....]³² dt za budynki i budowle (aneks nr 11 z dnia 27 października 2017 r.);
- od 1 września 2017 r. do 31 grudnia 2021 r. [.....]³³ decyton (dt) pszenicy, w tym [.....]³⁴ dt za grunty i [.....]³⁵ dt za budynki i budowle (aneks nr 12 z dnia 1 września 2017 r.), przy czym cena pszenicy przyjmowana na podstawie średniej krajowej ceny skupu pszenicy, publikowanej przez GUS za każde półrocze roku kalendarzowego (par.15 pkt 3).

Spółka otrzymała łącznie 10 faktur za dzierżawę gruntów po dwie za każdy badany rok na łączną kwotę [.....]³⁶ zł z czego 7 faktur na łączną kwotę [.....]³⁷ zł zostało uregulowane po terminie. Na dzień 31.12.2017 r., 31.12.2018 r. 31.12.2020 r. i 31.12.2021 r. wszystkie zobowiązania były uregulowane i saldo wynosiło zero. Na dzień 31.12.2019 r. saldo zobowiązań wynosiło 47,5 tys. zł i zostało uregulowane 20.01.2020 r. (66 dni po terminie). KOWR za płatności dokonane po terminie wynikającym z faktur i zawartej umowy, w 2020 r. naliczył odsetki na łączną kwotę 1,95 tys. zł, które zostały uregulowane przez Spółkę.

(akta kontroli str.1141-1259)

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 poz. 902) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy.

²⁶ Jak w przypisie 25.

²⁷ Jak w przypisie 25.

²⁸ Które dotyczyło przyznanego pełniącemu obowiązki Prezesa, dodatkowego wynagrodzenia za rok 2020.

²⁹ Nr DSp/0025/214/95 zawartej 30 czerwca 1995 r.

³⁰ Jak w przypisie 25.

³¹ Jak w przypisie 25.

³² Jak w przypisie 25.

³³ Jak w przypisie 25.

³⁴ Jak w przypisie 25.

³⁵ Jak w przypisie 25.

³⁶ Jak w przypisie 25.

³⁷ Jak w przypisie 25.

Spółka w okresie objętym kontrolą nie dokonywała sprzedaży nieruchomości. W latach 2017-2021, jak wyjaśnił Prezes, Spółka posiadała jedną nieruchomość zbędną i nieprzydatną w prowadzeniu działalności. Nieprzydatna nieruchomość stanowiła budynek dawnej wychowalni buhajów położony w Kałdowie. Na skutek decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego³⁸ w 2018 r. budynek został wyburzony.

W badanym okresie Spółka posiadała osiem lokali mieszkalnych, z czego siedem wynajmowała pracownikom, na podstawie zawieranych umów najmu, a jeden lokal (nabyty w 2018 r.) był w trakcie remontu. W latach 2017-2021 Spółka posiadała łącznie 11 umów zawartych z pracownikami o najem lokalu mieszkalnego, z których przychody wyniosły łącznie 45,9 tys. zł. Zgodnie z umowami najmu pracownik opłacał czynsz najmu zgodnie z ustaloną stawką za metr kwadratowy. Podstawą ustalania stawek czynszu mieszkalnego były wydawane przez Spółkę zarządzenia, które opracowywano w oparciu o stawki wyznaczane na terenie gminy przez Wójta Gminy Malbork. Spółka oprócz zarządzeń określające stawki za m² najmu oraz podpisanych umów z najemcami, nie posiadała wewnętrznych uregulowań dotyczących korzystania z mienia Spółki np. najmu lokali.

Badanie dwóch umów³⁹ najmu lokalu mieszkalnego z 11 obowiązujących w badanym okresie wykazało, że:

- opłaty za czynsz były naliczane na podstawie iloczynu przyjętej stawki zgodnie z zarządzeniami Spółki w sprawie ustalenia stawek czynszu w lokalach mieszkalnych oraz ilością metrów kwadratowych lokalu;
- opłaty za zużycie wody i odprowadzenie ścieków pobierane były ryczałtem a za wywóz odpadów w ustalonej stałej stawce miesięcznej;
- najemcy byli zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy dotyczącej poboru energii elektrycznej.

W badanym okresie Spółka nie wynajmowała posiadanego mienia w postaci środków trwałych: maszyn i urządzeń oraz nie dokonywała sprzedaży posiadanych nieruchomości.

(akta kontroli str. 1082, 1260-1270)

Prezes wyjaśnił, że w badanym okresie KOWR nie zlecał dokonania inwestycji, modernizacji i remontów dotyczących nieruchomości używanych w działalności podstawowej. Zarząd co roku analizował potrzeby inwestycyjne Spółki, które były przedstawiane w biznesplanach i wieloletnich planach inwestycyjnych. Dokumentacja planistyczna zawierała również zestawienia wykonanych inwestycji w poprzednim roku, dzięki czemu KOWR monitorował stan realizacji działań inwestycyjnych. W corocznie podejmowanych przez Zgromadzenie Wspólników uchwałach⁴⁰ zatwierdzano Biznesplany i WPI które zawierały postanowienia Zarządu dotyczące inwestycji, modernizacji i remontów.

(akta kontroli str. 164-168, 1047-1048, 1271-172)

W badanym okresie w Spółce obowiązywała instrukcja bezpieczeństwa pożarowego zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków⁴¹.

³⁸ Decyzja PINB.7143/21/17 z dnia 22.10.2018 r.

³⁹ Umowa najmu lokalu mieszkalnego zawarta w dniu 05.08.2019 r., wartość opłat za lokal 4,94 tys. zł i umowa najmu lokalu mieszkalnego zawarta w dniu 26.03.2020 r., wartość opłat za lokal 2,22 tys. zł.

⁴⁰ Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 1 Aktu Założycielskiego Spółki.

⁴¹ Tj. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, Dz.U. Nr 109, poz. 719 ze zm. Przedstawiona instrukcja została opracowana w 2001 r.

Na podstawie badania wybranych dwóch⁴² obiektów budowlanych wykorzystywanych w hodowli zwierząt gospodarskich, ustalono, że:

- a) Spółka zgodnie z art. 62 ustawy prawo budowlane⁴³ w latach 2017-2021 wykonywała okresowe kontrole stanu technicznego badanych obiektów (w tym pięcioletnie i roczne), które obejmowały wszystkie wymagane elementy wskazane w ww. ustawie oraz były wpisywane do ksiąg obiektów budowlanych. Sporządzane z przeprowadzanych kontroli protokoły (od 19 września 2020 r.) zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 62a Prawo budowlane⁴⁴. Ponadto ustalono, że przedłożone do kontroli książki m.in.:
- posiadały wpisy prowadzone od 2003 r., natomiast poprzednich ksiąg dla badanych obiektów Spółka nie posiadała;
 - nie zawierały protokołów odbioru obiektów i pozwolenia na użytkowanie wymaganych § 5 pkt 1 lit c i d rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego⁴⁵, z czego jeden z budynków (obora) w 2002 r. przeszedł znaczną modernizację w ramach której rozebrano paszarnię i zlewnię mleka oraz dobudowano do niego dwa skrzydła. Obowiązek przechowywania ww. dokumentacji przez okres istnienia obiektu wynika z art. art. 63 ustawy prawo budowlane;
 - zawierały wpisy rocznych i pięcioletnich kontroli stanu technicznego obiektu prowadzonych na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane,
 - nie posiadały wpisów dotyczących wykonywanych prac remontowych i przebudowy obiektu wymaganych § 5 pkt 4 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego.

W okresie objętym kontrolą organy nadzoru budowlanego oraz inne instytucje kontrolne nie przeprowadzały kontroli ww. obiektów .

- b) zalecenia wynikające z okresowych kontroli były na bieżąco realizowane⁴⁶
c) obiekty były użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem i utrzymane w należytym stanie technicznym.

(akta kontroli str. 1273-1331,1334-1335, 1482-1495)

2.4. W badanym okresie w Spółce przeprowadzono łącznie 58 kontroli i audytów dotyczących prowadzonej działalności, z czego:

- a) 10 kontroli, które swoim zakresem obejmowały hodowlę roślin i zwierząt oraz gospodarowanie mieniem Spółki (osiem z nich zostało przeprowadzonych przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii⁴⁷ a dwie przez KOWR). W ramach kontroli ustalono łącznie 54 wnioski i zalecenia z których wszystkie zostały zrealizowane. Szczegółowy opis ustaleń zawarto w pkt. 3.1.1. wystąpienia;
- b) Pozostałe 48 kontroli nie dotyczyło hodowli roślin i zwierząt oraz gospodarowania mieniem Spółki, z czego 40 związanych było z prowadzoną działalnością w zakresie biogazowni (kontrole przeprowadzane były głównie przez: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i Starostwo Powiatowe w Malborku).

(akta kontroli str. 1336-1481)

⁴² Tj.: obora nr inw. 324/182 – książka obiektu budowlanego nr 8 i hala udojowa i zlewnia mleka, nr inw. 314/183 – książka obiektu budowlanego nr 9.

⁴³ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, Dz.U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm. (dalej: „ustawa prawo budowlane”)

⁴⁴ Art. 62a dodany przez ustawę z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw zmieniającą ustawę Prawo budowlane z dniem 19 września 2020 r.

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego, Dz. U. Nr 120 poz. 1133 i 1134 (dalej: „rozporządzenie w sprawie książki obiektu budowlanego”).

⁴⁶ W przypadku budynku obory w trakcie oględzin wykonywane były prace naprawcze w zakresie ustaleń z rocznego protokołu z dnia 27.12.2021 r. dotyczących uszkodzeń pokrycia wiaty, elementów rur spustowych i czyszczenia rynien.

⁴⁷ Dalej: „PIW”.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dla objętych badaniem dwóch obiektów budowlanych wykorzystywanych w hodowli zwierząt gospodarskich ustalono, że:
 - a) brak było kompletu wymaganych dokumentów dotyczących modernizacji przeprowadzonej w 2002 r. dla budynku obory w szczególności pozwolenia na użytkowanie, które winno być załączone do książki obiektu zgodnie z § 5 pkt 1 lit c i d rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego i przechowywanie przez okres istnienia obiektu, co wymagane było art. 63 ustawy prawo budowlane;
 - b) posiadane książki obiektów prowadzone były od 2003 i nie zawierały wpisów dotyczących wykonywanych prac remontowych i przebudowy obiektu które wymagane były § 5 ust 4 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego.

(akta kontroli str. 1278-1299)

Prezes wyjaśnił, że obecny Zarząd objął funkcję z w maju 2018 r. i nie została mu przekazana historyczna dokumentacja dotycząca badanych obiektów, w tym protokoły odbioru i pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych, a także książki obiektów budowlanych prowadzonych przed rokiem 2003. Zarząd podjął działania w celu skompletowania protokołów odbioru i pozwoleń na użytkowanie ww. obiektów budowlanych, zwracając się telefonicznie z zapytaniem o powyższą dokumentację do Starostwa Powiatowego w Malborku, który jest organem odpowiedzialnym za ich wydawanie. W odpowiedzi Urząd wyjaśnił, że nie ma możliwości wyszukania historycznej dokumentacji. Ponadto w zakresie braku wpisów w książkach w zakresie przeprowadzonych remontów dokumentacja przekazana przez poprzedni zarząd nie zawierała takich wpisów, natomiast nie była uzupełniana na bieżąco przez obecny zarząd z uwagi na zaangażowanie w działania związane z biogazownią tj. modernizację i kontrole instalacji. Spółka zaplanowała uzupełnienie dokumentacji w powyższym zakresie w najbliższym czasie.

(akta kontroli str. 1334-1335)

2. W badanym okresie 7 z 10 faktur za dzierżawę gruntów od KOWR na łączną kwotę [.....]⁴⁸ zł zostało uregulowanych po terminie określonym w umowie i aneksach. Opóźnienia wyniosły od 2 do 223 dni, w wyniku czego naliczone odsetki wyniosły łącznie 1,95 tys. zł. Ponadto dla jednej z siedmiu ww. płatności⁴⁹ (dotyczącej czynszu dzierżawnego za drugie półrocze 2021 r) do dnia zakończenia kontroli⁵⁰, KOWR nie naliczył odsetek.

(akta kontroli str. 1142,1254-1257,1259)

Prezes wyjaśnił, że głównym powodem opóźnień w płatnościach faktur były problemy związane z biogazownią. W ostatnich pięciu latach w biogazowni występowały bardzo częste awarie urządzeń procesu technologicznego oraz awarie jednostek kogeneracyjnych, w wyniku czego Spółka nie mogła sobie pozwolić na przestój instalacji, ponieważ koszty takiego działania byłyby zbyt wysokie. Spółka w wyniku powstałych awarii ponosiła duże nakłady na ich usunięcie i w wyniku tego musiała zabezpieczyć zaplecze finansowe na zakup części. Zarząd Spółki liczył się z tym, że będą naliczane odsetki, jednakże musiał dywersyfikować ryzyko utraty przychodów z biogazowni, tym bardziej, że Spółka cały czas spłaca kredyt na jej budowę. Ponadto dla płatności za czynsz dzierżawny za drugie półrocze 2021 r.

⁴⁸ Jak w przypisie 25.

⁴⁹ Faktura nr 1351/DMR/2022/01 na kwotę 59 tys. zł, dla której opóźnienie wyniosło 29 dni.

⁵⁰ 25.05.2022 r.

opóźnienie było związane z opóźnionym wpływem należności za sprzedaż płodów rolnych na skutek zaistniałej sytuacji na świecie (wojna na Ukrainie).

(akta kontroli str. 1082)

OCENA CZĄSTKOWA Spółka na bieżąco monitorowała sytuację ekonomiczno-finansową którą przedstawiano w przygotowywanych corocznie biznesplanach i wieloletnich planach inwestycyjnych. Sporządzane w badanym okresie sprawozdania finansowe Spółki badane były przez niezależnych biegłych rewidentów. Spółka w badanym okresie prawidłowo gospodarowała posiadanymi nieruchomościami, a użytkowane obiekty budowlane służące do hodowli bydła były utrzymywane w stanie niezagrażającym życiu i mieniu oraz poddawane terminowym kontrolom stanu technicznego. Wskazane zalecenia na bieżąco realizowano. Wynagrodzenia dla Członków Zarządu Spółki były naliczane prawidłowo.

OBSZAR

3. Warunki weterynaryjne i utrzymania zwierząt w Spółce

Opis stanu faktycznego

3.1.1 W ramach kontroli, przeprowadzonej przez PIW na zlecenie NIK⁵¹, ustalono m.in. że:

- a) w zakresie warunków weterynaryjnych brak było mat dezynfekujących w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wjazdów do gospodarstwa w przypadku zagrożenia epizootycznego oraz nie oznakowano wejść budynków, w których utrzymywane były zwierzęta tablicą „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”;
- b) w zakresie dobrostanu zwierząt w tym utrzymywania ich w warunkach nieszkodliwych dla ich zdrowia oraz nie powodujących urazów ustalono, że na hali przepędowej znajdowała się niezabezpieczona kratka ściekowa oraz otwór odpływowy. Ponadto w zakresie czyszczenia i dezynfekowania wyposażenia oraz sprzętu używanego w utrzymaniu zwierząt ustalono, że stan sanitarny ścian i barierek w korytarzu prowadzącym do hali udojowej jest niezadowalający (zanieczyszczony odchodami);
- c) w pozostałym zakresie nie stwierdzono stanów nieprawidłowych.

W związku ze zgłoszeniem Spółki o wykonaniu zaleceń, PIW po 7 dniach od pierwszej kontroli przeprowadził rekontrolę w wyniku której ustalono, że wszystkie ujawnione nieprawidłowości zostały usunięte.

(akta kontroli str. 304-318)

W badanym okresie w Spółce, w zakresie dotyczącym dobrostanu zwierząt przeprowadzono łącznie 10 kontroli⁵², w tym osiem przez PIW i dwie przez KOWR⁵³. W wyniku przeprowadzonych kontroli:

- a) PIW dla dwóch z ośmiu przeprowadzonych kontroli sformułował dwa zalecenia/uchybień, które dotyczyły odpowiednio: pomyłki przy zaznaczaniu płci zwierzęcia podczas wypełniania druku „zgłoszenie bydła do rejestru” oraz niewłaściwego stanu technicznego wymiennika ciepła i naprawę podłogi zlewni. Z uwagi na stan techniczny ww. wymiennika oraz utrudnienia w wykonywaniu zabiegów jego mycia i dezynfekcji na podstawie decyzji zobowiązano Spółkę do usunięcia uchybień, które terminowo zrealizowano. Realizacja pierwszego z zaleceń polegała na bezzwłocznym zobowiązaniu zootechnika do zwracania większej uwagi na poprawność danych przy zgłoszeniach do rejestru IRZ⁵⁴;

⁵¹ Na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK w zakresie dotyczącym dobrostanu i minimalnych warunków utrzymywania, warunków weterynaryjnych i dokumentacji leczenia zwierząt gospodarskich.

⁵² W 2017 r. jedną kontrolę, w 2019 r. trzy kontrole, a w latach 2018, 2020 i 2021 r. po dwie kontrole.

⁵³ Z tego jedną w 2018 i jedną w 2019 r.

⁵⁴ System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt.

b) KOWR dla dwóch kontroli sformułował łącznie 52 wnioski pokontrolne (24 dla kontroli przeprowadzonej w 2018 r. i 28 z przeprowadzonej w 2019 r.) z czego 10 z nich dotyczyło dobrostanu i utrzymania zwierząt, odpowiednio:

- cztery dla kontroli przeprowadzonej w 2018 r., które dotyczyły m.in.: braku sprzętu do korekcji racic, nieczytelnych wpisów lekarza weterynarii w książkach leczenia zwierząt, braku usługodawcy w zakresie opieki weterynaryjnej do przypadków klinicznych i profilaktyki oraz zbyt wysokiego wskaźnika komórek somatycznych;
- sześć dla kontroli przeprowadzonej w 2019 r., które dotyczyły m.in.: braku stosowania przez dojarzy fartuchów ochronnych łatwo zmywalnych, nierealizowaniu zaleceń Weterynaryjnego Laboratorium Diagnostycznego dotyczącego zgłoszenia urzędowemu lekarzowi weterynarii dodatkowych badań w kierunku chorób podlegających obowiązkowi rejestracji (Ptbc⁵⁵); brak opracowania i zastosowania zasad postępowania zmierzającego do ograniczeń skutków Ptbc w stadzie; trzy wnioski dotyczące jednej z umów z przychodnią weterynaryjną dotyczące: braku informacji w zakresie możliwości każdorazowego sprawdzenia czy ceny zastosowanych leków są tożsame z ceną ich zakupu; braku możliwości sprawdzenia ww. cen w wystawionych fakturach za usługi oraz brak cennika za usługi weterynaryjne.

Wszystkie ustalone w tym zakresie nieprawidłowości zostały przez Spółkę usunięte, a informację o sposobie ich realizacji przekazano do KOWR.

(akta kontroli str. 319-320, 1341-1481)

3.1.2. W zakresie karmienia i pojenia zwierząt oraz harmonogramów pracy pracowników odpowiedzialnych za ich obsługę, w Spółce funkcjonowały następujące zasady:

- a) Regulamin dojenja (przyjęty do stosowania od 25 maja 2018 r.) który obejmował szczegółowy opis procesu dojenja w tym m.in. ilość krów jednocześnie objętych procesem, wyszczególnienie poszczególnych czynności które należy wykonać, zgłaszanie wszelkich odstępstw, w tym problemów, zootechnikowi, dbanie o czystość i higienę pracy, czyszczenie poidel – raz w tygodniu oraz dezynfekowanie legowisk – dwa razy w tygodniu;
- b) Zasady obsługi zwierząt (przyjęte do stosowania od 25 maja 2018 r.) obejmujące sposób codziennej obsługi i godziny ich wykonywania z podziałem na: cielęta do 3 m-ca życia i krowy dojne, karmienie zwierząt oraz wypychanie obornika i ścielenie. Ww. zasady obejmowały również obowiązek sporządzania harmonogramów pracy pracowników, które ustalane były przez zootechnika z miesięcznym wyprzedzeniem.

Ponadto w okresie objętym kontrolą w Spółce obowiązywały zasady w zakresie organizacji pracy (przyjęte do stosowania od 10 lipca 2019 r.), które zawierały:

- a) wytyczne w zakresie organizacji badania ginekologicznego krów (w tym m.in. częstotliwości badań i sposób doboru zwierząt), przeprowadzania korekcji racic oraz zabiegów dekornizacji cieląt;
- b) częstotliwości spotkań osób odpowiedzialnych za produkcję zwierzęcą, mających na celu omówienie osiągniętych wyników dotyczących rozrodu stada i składu jakościowego pozyskiwanego surowca (spotkania organizowane po zakończeniu każdego kwartału);
- c) sporządzania przez zootechnika w każdym miesiącu szczegółowego raportu dotyczącego ilości zużytego nasienia oraz skuteczności inseminacji;
- d)

⁵⁵ Paratuberkuloza - choroba Johnego, jest to przewlekłe, rozrostowe zapalenie jelit cienkich, występujące u przeżuwaczy.

e) wyszczególnienie prowadzonych programów profilaktyki swoistej schorzeń (obejmujących 5 chorób⁵⁶).

(akta kontroli str. 197-202)

Prezes wyjaśnił, że przedłożone zasady obsługi zwierząt obowiązywały w całym okresie objętym kontrolą, lecz wcześniej formalnie nie zostały spisane/zatwierdzone. Wyjaśnił również, że każdy pracownik rozpoczynający pracę na produkcji zwierzęcej w spółce był zapoznany z ww. procedurami przez zootechnika. Pracownicy mieli wyznaczone zadania zgodnie z zakresem obowiązków oraz każdego dnia ich bezpośredni przełożony dodatkowo wyznaczał zadania zgodnie z aktualnymi potrzebami. Nad przestrzeganiem procedur z zakresu obsługi zwierząt przez pracowników nadzór pełnił bezpośredni przełożony – zootechnik lub brygadzysta (w razie nieobecności zootechnika). Pracownicy byli zobowiązani do składania codziennych ustnych raportów po zakończeniu pracy bezpośredniemu przełożonemu. Za prowadzenie rozrodu i profilaktyki swoistej odpowiedzialny był zootechnik, nad którym bezpośredni nadzór pełnił lekarz weterynarii. Ponadto zootechnik zobowiązany był do codziennego raportowania pracy zarządowi. W związku z opracowaną procedurą „zasady obsługi zwierząt” od maja 2018 sporządzane były przez zootechnika comiesięczne harmonogramy pracy zawierające liczbę pracowników i zakres ich pracy. Dokumentacja w tym zakresie przechowywana była maksymalnie przez kwartał (w razie spowodowania szkody przez pracownika) i zdaniem Spółki nie było konieczności jej dłuższego przechowywania. Ponadto Spółka posiada miesięczne harmonogramy pracy pracowników (również produkcji zwierzęcej) z rozliczeniem godzinowym, które są sporządzane w związku z zaleceniami pokontrolnymi PIP⁵⁷ od 2019 r. a wynikające z wprowadzenia równoważnego systemu pracy.

(akta kontroli str. 176-184)

3.2. W badanym okresie w celu zapewnienia opieki weterynaryjnej zwierząt hodowlanych w Spółce obowiązywało łącznie 6 umów z gabinetami weterynaryjnymi, w ramach których prowadzono m.in.: stałą opiekę nad rozrodem stada krów, leczenie niepłodności krów i jałówek (w tym cotygodniowe diagnozowanie ciąży, zarządzanie programami hormonalnymi, analizę i raportowanie wyników, szkolenie inseminatorów oraz zootechników), zabiegi planowe i doraźne oraz profilaktykę ogólną. Ponadto w ramach jednej z umów (zawartej w 2019 r. i dalej obowiązującej) zakres usług obejmował również usługi doradcze w zakresie prowadzenia rozrodu, zarządzania jakością mleka, monitorowania skuteczności wprowadzonych programów profilaktycznych i szkolenia personelu.

(akta kontroli str. 322-325,418-439)

W wyniku badania obowiązujących w latach 2017-2021 umów zawartych w zakresie opieki weterynaryjnej, ustalono, że:

- a) wszystkie zawarte umowy posiadały określony zakres świadczonych usług a pięć z sześciu umów określony cennik. Ponadto w przypadku jednej umowy (dla której nie wskazano cennika – co było przedmiotem ustaleń z kontroli KOWR w 2019 r.) w umowie obowiązywał zapis zobowiązujący usługodawcę do nienaliczania dodatkowej marży do ceny dostarczanych leków;
- b) badanie 12 z 182 wystawionych przez ww. podmioty faktur w zakresie opieki weterynaryjnej (na kwotę 32,7 tys. zł z łącznej kwoty 589,8 tys. zł) wykazało, że wystawione faktury posiadały wyszczególnienie świadczonej usługi umożliwiające rozliczenie i sprawdzenie wykonanego świadczenia lub ich wartość wynikała bezpośrednio z podpisanej umowy (stała kwota wskazana w umowie).

⁵⁶ Tj.: IBR/IPV, syndrom BRD, biegunki nowonarodzonych cieląt na tle wirusowym, kryptosporidioza, kokcydioza.

⁵⁷ Państwowej Inspekcji Pracy.

Ponadto ustalono, że dla wybranych faktur prawidłowo naliczono cenę za usługi w nich wskazane.

(akta kontroli str. 441-511)

W związku z zapewnieniem obsługi weterynaryjnej, w tym m.in. w zakresie obowiązujących umów, zakupów leków, zabiegów i badań, Spółka poniosła koszty w łącznej wysokości 893,5 tys. zł w tym:

- a) w 2017 r. łącznie 212,1 tys. zł, z tego głównie na koszty weterynaryjne zwierząt 151,5 tys. zł i ocenę wartości użytkowej bydła mlecznego 43,6 tys. zł;
- b) w 2018 r. łącznie 191,1 tys. zł, z tego głównie na koszty weterynaryjne zwierząt 138,4 tys. zł, ocenę wartości użytkowej bydła mlecznego 21,2 tys. zł i koszty zwalczania chorób 14,0 tys. zł;
- c) w 2019 r. łącznie 151,7 tys. zł, z tego głównie na koszty weterynaryjne zwierząt 80,1 tys. zł, ocenę wartości użytkowej bydła mlecznego 33,5 tys. zł i koszty zwalczania chorób 21,5 tys. zł;
- d) w 2020 r. łącznie 148,3 tys. zł, z tego głównie na koszty weterynaryjne zwierząt 55,9 tys. zł, ocenę wartości użytkowej bydła mlecznego 33,2 tys. zł i koszty zwalczania chorób 49,4 tys. zł;
- e) w 2021 r. łącznie 190,2 tys. zł, z tego głównie na koszty weterynaryjne zwierząt 127,3 tys. zł, ocenę wartości użytkowej bydła mlecznego 35,8 tys. zł i koszty zwalczania chorób 4,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 440)

Prezes wyjaśnił, że:

- przyczyną wzrostu kosztów obsługi weterynaryjnej w 2021 r. było m.in. pojawienie się pandemii Covid-19 i znaczny wzrost cen leków i innych środków pielęgnacyjnych. Ponadto Spółka w 2021 r. mocno postawiła na leczenie krów poprzez redukcję komórek somatycznych tzw. LKS. Na zwiększenie kosztów usług weterynaryjnych w 2021 r. (zakup leków, środków do pielęgnacji) miały wpływ także czynniki atmosferyczne w szczególności zbyt wysoka temperatura, która spowodowała zagrzewanie się pasz, co było przyczyną wystąpienia chorób u krów i spadku mleka;
- Spółka w zakresie obsługi weterynaryjnej korzystała z usług zewnętrznych, ponieważ przy tak małej skali produkcji (200 sztuk krów mlecznych) nie było ekonomicznego uzasadnienia do zatrudnienia weterynarza na etat gdyż koszty takiego pracownika były by dużo wyższe niż koszty usług na podstawie faktury.

(akta kontroli str. 135-161)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie Spółka zapewniła właściwe warunki weterynaryjne w tym opiekę weterynaryjną dla zwierząt gospodarskich (realizowaną przez podmioty zewnętrzne na podstawie sześciu umów w tym zakresie) jak również sporządzanie dokumentacji leczenia oraz dobrostan i minimalne warunki utrzymania zwierząt. W Spółce wprowadzono zasady w zakresie organizacji pracy w tym ustalone były zasady obsługi zwierząt, regulamin dojenia jak również sporządzano miesięczne harmonogramy pracy pracowników odpowiedzialnych za ich obsługę.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o:

- 1) kontynuowanie działań w celu uzyskania kompletu wymaganych dokumentów dotyczących przeprowadzonej w 2002 r. modernizacji budynku obory oraz

- uzupełnienie wszystkich wymaganych wpisów w książkach obiektów w tym dotyczących wykonywanych prac remontowych i przebudowy;
- 2) podjęcie działań w celu zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań Spółki, w tym wynikających z umowy na dzierżawę gruntów od KOWR.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 31 maja 2022 r.

Kontroler
Jacek Żmurko
główny specjalista k.p.

/- /

Kontroler
Elżbieta Gębal
starszy inspektor k.p.

/- /

p.o. Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Gdańsku
Tomasz Słaboszowski

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Z up. Dyrektora
Wicedyrektor Teresa Sawicka